

AKRABA EVLİLİKLERİ - BÜYÜK RISK

Çocuklarınıza geçebilecek genetik hastalıklar

Akraba evliliklerinden doğan çocuklarda genetik bir hastalığa rastlamanın riski çok daha büyük. Bu duyuru sizlere, bu tür hastalıklara erken teşhis koyabilmenin imkanlarını ve yollarını tanıtıyor.

Akraba evlilikleri, mesela bir kuzenin diğer bir kuzeninle evlenmesi, orta Avrupa'da nadir görülen bir evlilik türüdür. Diğer ülkelerde ise, mesela doğu akdeniz bölgelerinde buna geleneklerden ötürü daha sık rastlanabiliyor.

Böyle evliliklerden doğan bazı çocukların gelişemediklerini, beyin özürlü veya bazı uzuv ve organlarında sakatlıklar meydana geldiği görülmektedir.

Bir evlilikte çiftlerin birbirlerine kan bağı ne kadar yakınsa, bu tür sakatlıkların oluşmasının riskide o kadar fazladır:

Akraba olmayan çiftlerden doğan çocuklarda sakat olma riski %1-3 ve %3-5 kadar düşükken, aralarında kan bağı olan

çiftlerde bu risk hemen hemen iki katına çıkıyor.

Genetik Bilgi

Akraba evliliklerinde, çiftlerde mevcut olan irsi hastalıkların çocuklarına geçebilme olasılığı daha büyüktür. Genelde insanda bu türden iki Gen vardır, bir annede bir tanede babada. Dolayısıyla akraba olunca bu iki tarafın hastalıklı Gen'i çocukta biraraya gelince, yukarıda anlattığımız hastalıklar meydana gelebiliyor. Bunun böyle olabilmesi için, insanda bulunan Gen'in tümü bozuk yapılı olması gerekiyor. Bazı insanlarda bu Gen'in sadece bir kısmı hastadır, böylece bunun daha evvel tespit edilebilmesi mümkün değildir, ama yine de bu genetik bozukluğu çocuklarına aktarması mümkün olabiliyor.

Bu yüzden akraba olan çiftlerin tesadüf eseri aynı akrabadan bu hasta Gen'i irsi olarak almış olabilmeleri mümkün oluyor. Sonuç olarak da bu her iki tarafın, yani anne ve babanın, hasta Gen'i çocukların birinde de birleşince, çocuk hasta doğabiliyor.

Tedavi Yöntemleri

Bu durumdan ötürü, sorulacak soru şudur: Akraba evliliklerinden doğabilecek genetik hastalık- veya olasılık sakatlıklar doğumdan evvel nasıl tespit edilebilecektir?

Bunun cevabı, bu hastalıkların çiftlerin ailelerinde daha evvel görülüp görülmediğine bağlıdır. Bu yüzden ailevi öyküyü

araştırmak ve buna bağlı olarak soyağacı-
nı çıkarmak bu durumda büyük önem ka-
zanıyor.

Eđer böyle bir hastalık ailede daha evvel
söz konusuysa, çiftlerde buna yönelik **zel
muayeneler** yapılabilir. Bu muayenelerin
sonucunda, eđer çiftlerin ikisinde bu ha-
stalığın taşıyıcısı olduğu tespit edilirse,
anna babanın onayını alarak, doğmamış
Çocuđun n muayanesi yapılabilir.

Eđer bu tür hastalık ailede yoksa, **Ultrařal
yöntemiyle**, çocukta herhangi bir yalrıř
gelişme olup olmadığına bakılabilir. Bu
Ultrařal'ın etkili görüntü sayesinde ana
rahmindeki çocuğu en ince ayrıntılarına
kadar inceleyebilmek mümkündür.

Akraba evliliđi yapmıř olan çiftlerin bu mu-
ayenelerden evvel **genetik bir danıřmaya**
başvurmaları gerekir ki, irsi hastalıkların
ailelerinde mevcut olup olmadığını anlıya-
bilip, bu hastalık riskini řahsen deđerlendi-
rip, ne gibi yöntemlere başvurulacağını
beraberce tespit edebilme imkanı bulabil-
mek için.